

001	66	76	67	96	96	63	62	55	55	48	36	25	61	13	10	7	3	0
100	66	76	67	96	96	63	62	55	55	48	36	25	61	13	10	7	3	0

MAATALOUS

Turvettakin kokeiltiin, mutta se pölsi paljon. Turpeella on myös huono maine. PUUTARHURI JYRKI TERVONEN, PARKINNIEMEN PUUTARHA

PEKKA FALI

Parkinniemen puutarha Kajaanisssa vaihtoi lämmitysenergian öljystä puuhakkeeseen. Lämpö tulee kasvihuoneeseen teräsputkissa, joissa kulkee lämmin vesi. Paluuveden lämpötila määrää, millä teholla kattila käy. Järjestelmään kuuluu kaksi 80 kuutiometrin lämminvesivaraajaa.

Hake peittoaa öljyn tomaattitarhan lämmityksessä

Kainuulainen puu tulee huomattavasti halvemmaksi kuin fossiilinen polttoaine.

KAJAANI (MT)
Kajaanilainen Parkinniemen puutarha siirtyi vuonna 2009 öljylämmityksestä bioenergiaan. Tomaatteja lämmittää nyt kainuulainen puu.
Uuden lämpökeskuksen ansiosta kasvihuoneen vuotuinen

energialasku kutistui lähes 40 prosenttia.
340 000 euron investointi lämpökeskukseen ja hakevarastoon maksaa itsensä takaisin noin kuudessa vuodessa.
"Kasvihuonetta laajennettiin vuonna 2006 ja lämmityksen tarve lisääntyi. Kotimainen polttoaine oli ainoa vaihtoehto, jota mietittiin. Se tulee huomattavasti halvemmaksi", puutarhuri **Jyrki Tervonen** toteaa.
Tervosen omistaa tarhan yhdessä vaimonsa **Arja Huurinaisen** kanssa.

Öljy ja pelletti varalla
Parkinniemen puutarha viljelee

tomaattia ja kirsikkatomaattia 11 kuukautta vuodessa, elokuusta heinäkuun alkuun. Tuotantotauko pidetään keskikesällä, kun luonnonvalossa kasvatettavien tomaattien sesonki on kuumimmillaan.
4 700 neliömetrin kasvihuoneessa tavoitelämpö on 23 astetta. Talvikautena valot ovat pimeänä kahdeksan tuntia yössä. Silloin lämpötila lasketaan 15–16 asteeseen.
Vielä vuonna 2008 kevyttä polttoöljyä paloi 49 500 litraa. Investoinnin jälkeen enää 4 500 litraa.
Haketta kuluu nykyisin noin 4 000 kuutiometriä vuodessa.

Tänä vuonna sitä toimittaa Parkinniemen Sotkamon kantokone Oy.
Öljy ja puupelletti ovat edelleen varapolttaineita, jos hake­lämmitykseen tulee vika.
"Turvettakin kokeiltiin, mutta se pölsi paljon. Turpeella on myös huono maine", Tervonen pohtii.
Hänen mukaansa kuluttajat eivät vielä toistaiseksi juuri kiinnitä huomiota kasvihuoneiden lämmitysmuotoon, mutta tulevaisuudessa tietoisuus voi lisääntyä.
Valaistus syö sähköä
Vaikka energiakulut pienenevät

kymmeniä tuhansia euroja vuodessa kotimaisen polttoaineen ansiosta, kasvihuone käyttää edelleen huomattavan määrän sähköä – noin 4 000 megawattituntia vuodessa.
Suurin sähkösyöppö on valaistus.
Led-valoihin siirtyminen vähentäisi sähkökulutusta, ja Tervonen kertoo seuraavansa kehitystä tarkasti.
"Nyt ei kannata kuitenkaan vaihtaa, koska nykyisillä lampuilla on vielä ainakin kymmenen vuotta käyttöikää."
Kestävää kehitystä
Aika ajoin julkisuudessa viriää

keskustelu, onko tomaatteja järkevää kasvattaa kylmässä ja pimeässä Suomessa.
Toisaalta Etelä-Euroopan tomaattiviljelmillä työolot eivät aina ole inhimillisiä, saati Suomen standardin mukaisia.
Tervosen mielestä kotimainen kasvihuoneviljely edistää kestävää kehitystä, sillä se työllistää paikallisia ja tuottaa ruokaa lähelle.
"Hiilijalanjäljellä emme pärjää, mutta ympäristölliset, taloudelliset ja sosiaaliset syyt puoltavat kotimaista. Lämmityksen osalta tuotanto on hiilineutraalia", Tervonen sanoo.
SUVI NIEMI

Energiälähteellä raskas hiilijalanjälki
Kasvihuoneutuotteiden hiilijalanjälki eli ilmastovaikutus riippuu eniten tuotannossa käytetyistä energianlähteistä. Energian osuus voi olla jopa 90 prosenttia, kun käytetään fossiilisia polttoaineita.
Uusiutuvista energiamuodoista pienin ilmastovaikutus on vesivoimalla ja tuulivoimalla. Biopolttoaineiden hiilijalanjälki on vain hieman suurempi.
"Ilmastovaikutuksia voidaan vähentää 85 prosenttia käyttämällä kotimaista, uusiutuvaa energiaa", kertoo suomalaislaskurin kehittämisessä mukana ollut tutkija **Frans Silvenius** Maa- ja elintarviketalouden tutkimuskeskuksesta (MTT).

Viherrakentamiselle tulossa oma laskuri
Maailmalla on kehitetty ja kehitetään jatkuvasti laskureita maa- ja puutarhataloustuotteiden sekä elintarvikkeiden hiilijalanjäljen mittaamiseksi.
"Tulosten keskinäinen vertaileminen on hankalaa, koska laskentaperusteet eivät välttämättä ole keskenään samanlaisia", Silvenius kertoo.
Suomessa on parhaillaan kehitteillä ympäristövaikutuslaskuri viherrakentamiselle ja ympäristövaikutuslaskuri ja tiedon jakamisjärjestelmä maa- ja elintarviketaloudelle.
Viherrakentamisen päästöistä saatetaan kuulla jo vuodenvaihteessa, Silvenius arvioi.

MAIJA ALA-SIURUA

Sotkamon kantokone tuo Parkinniemeen haketta 44 kuutiometrin erissä. Kuusi tankopurkainta syöttää haketta kattilaan. Lämpökeskuksen on toimittanut kotimainen Biofire Oy. Puutarhuri Jyrki Tervosen mukaan järjestelmä on toiminut muutamaa häiriötä lukuun ottamatta hyvin. Jos tulipalo syttyy, sen eteneminen estetään syöttöruuvissa olevalla varasammutusjärjestelmällä.

Uusista tuista pontta lammassalan murrokseen Perunavarastot niukat

JYVÄSKYLÄ (MT)
Maataloustukien uusi ohjelma-kausi tuo muiden tuontantoalojen tapaan myös lammassalalle leikkauksia. Samalla se avaa myös uusia mahdollisuuksia.
"Nyt on aika perehtyä ja selvittää, mitkä toimenpiteet sopivat omalle tilalle ja tuovat lisää euroja", lammastalouden kehityspäällikkö **Pia Parikka** Pro Agria Keskusten liitosta neuvoo.
Parikka puhui tuki uudistusta käsittelevässä seminaarissa valtakunnallisilla lammaspäivillä Jyväskylässä keskiviikkona.

Karitoille ja kileille tukea
Lampaille maksettu uuhipalkkio poistuu uudistuksessa kokonaan, samoin Etelä-Suomen uuhituki. Tilalle tulee lammassa- ja vuohipalkkio, jota maksetaan AB-alueen uuhille ja kutuille sekä koko maan teuraskaritoil-

le ja -kileille. C-alueella säilyy uuhituki.
Tilallapitoaika poistuu ja jatkossa tukea kertyy kaikilta päiviltä, jotka eläimet ovat tilalla. Tietojen lähteenä on lammassa- ja vuohirekisteri.
"Rekisterin ajantasaisuus on entistä tärkeämpää, koska joka päivä on tukipäivä", muistutti MTK:n lammassaoston puheenjohtaja **Outi Sirola**.
Korvaus hyvinvointityöstä
Yksi mahdollisuuksista on uusi hyvinvointikorvaus lampaille ja vuohille. Yksityiskohtien hio-minen on kesken, mutta lisäkorvausta on luvassa muun muassa laidunkauden pidentämisestä ja pito-olojen väljennyksestä.
Toteutuessaan hyvä uudistus olisi myös joidenkin pysyvien laiduntien ja niittyjen hyväksyminen luonnonhaittakorvauksen

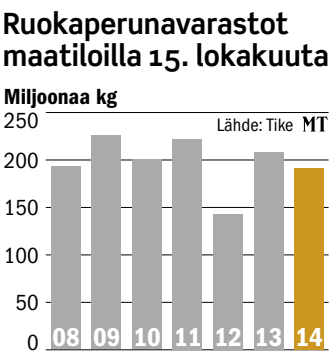

TERHI TORIKKA

Kainuunharmaksia kasvattava lampuri Terhi Hokkanen Toivakasta on kiinnostunut uudesta hyvinvointituesta.

piiriin. Uhkana ala pitää etenkin täydentäviä ehtoja, joista varsinkin mahdollinen lannan patterointikielto huolettaa lampureita.
Tukiseminaarin päätteeksi Sirola muistutti, että markkinoilla saatavien tulojen merkitys kasvaa. "Tukien merkitys tulee alenemaan ja tukiriippuvuutta on pienennettävä."
Uudet avaukset tarpeen
Tällä hetkellä lammastalouden suosion kasvu näkyy markkinoilla pienteurastamojen ruuhkina. Tilanteen toivotaan kuitenkin korjaantuvan pian. Sekä Parikka että Sirola korostivat uusien avauksien merkitystä.
"Esimerkiksi osuusteurastamoja olisi ehkä hyvä saada mukaan, kun tuotannon volyymit kasvavat", Sirola pohti.
TERHI TORIKKA

Ruokaperunan tarjonta on tänä talvena selvästi niukempaa kuin vuosi sitten.
Lokakuun puolivälissä maatilojen varastoissa oli yhteensä 191 miljoonaa kiloa ruokaperunaa. Määrä on kahdeksan prosenttia vuoden takaista alempi.
Tike (maa- ja metsätalousministeriön Tietopalvelukeskus) julkisti varastokyselynsä tulokset torstaina.
Kun ruoka- ja ruokateollisuusperuna lasketaan yhteen, varastomäärä oli 240 miljoonaa kiloa. Vuoden takaiseen verrattuna vähennyistä on kolme prosenttia.
Määrä on alempi myös takavuosiin verrattuna. Katovuotta 2012 lukuun ottamatta ruoka- ja ruokateollisuusperunaa oli edellisen kerran varastossa yhtä vähän vuonna 2008.
Varastomäärä lasku johtuu

sekä viljelyalan vähenemisestä että viimevuotista pienemmistä hehtaarisadoista. Keskimistö alle 30 tonnin hehtaarilta.

Pohjanmaa perunan ydinalue
Pohjanmaan on perinteisesti ollut perunantuotannon ydin- aluetta.

Ruokaperunan varastoista 60 prosenttia on Pohjanmaan ja Pohjois-Pohjanmaan elykeskusten alueella ja viidennes Etelä-Pohjanmaalla.
Viimesyksyisiin varastomääriin verrattuna kilomääräinen vähennys on suurin Pohjanmaalla, missä ruokaperunan varastomäärä laski lähes 10 miljoonaa kiloa viime lokakuun luvusta.
Eniten ruokaperunan viljely väheni kuitenkin Pohjois-Pohjanmaalla, jossa ala jäi 136 hehtaaria viimevuotista pienemmäksi.
Varastokysely suunnattiin tiloille, joilla viljeltiin ruoka- ja ruokateollisuusperunaa yli kahden hehtaarin alalla. Niitä oli kaikkiaan 709 ja viljelyala oli 11 882 hehtaaria.

SATU LEHTONEN